

NYA KONFLIKTLINJER I SVENSK POLITIK?

HENRIK EKENGREN OSCARSSON

Vänsterpartiet

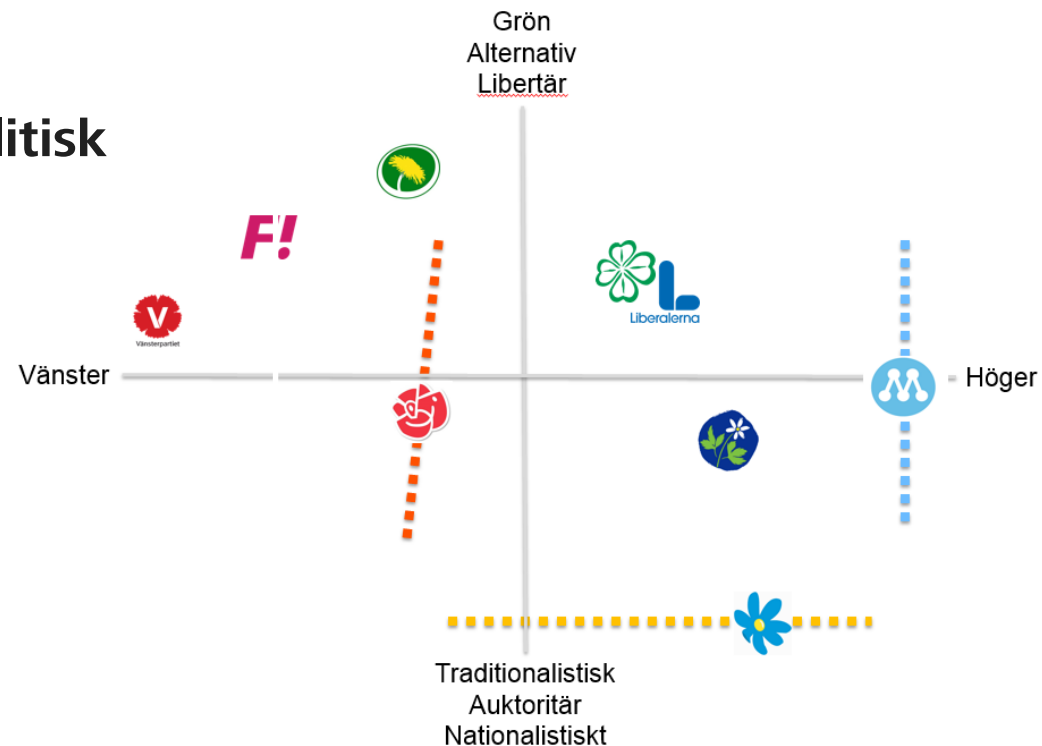

En förändrad konfliktstruktur: Vänster och höger utmanad?

Växer det fram en ny **kulturell värderingsdimension** som går på tvärs mot en fördelningspolitisk vänster-högerdimension?

"GAL-TAN"

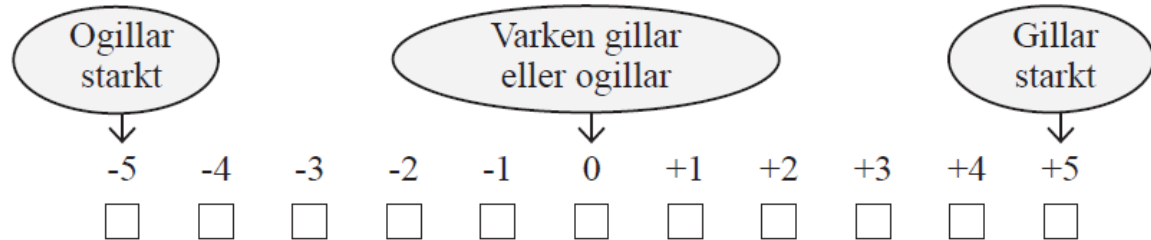
- Gröna-Alternativa-Libertära värderingar vs
- Traditionella-Auktoritära-Nationalistiska värderingar

Evalueringar av partier och ledare: Den elvagrada ogillar-gillarskalan

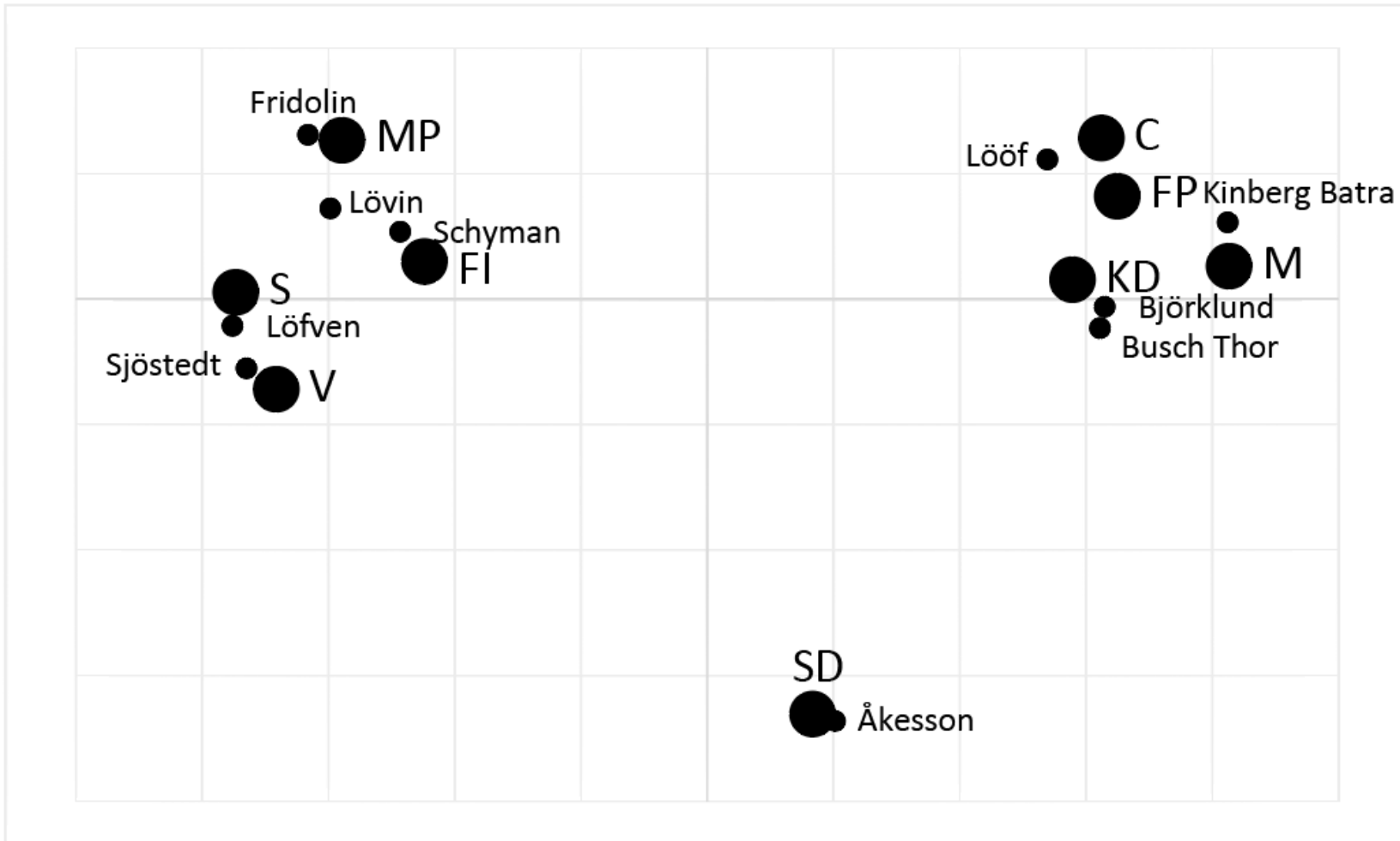
Var skulle du vilja placera de olika partierna på nedanstående skala?

Partirymden 2016

Skalningsanalys av väljarnas evalueringar av partier och ledare

Sakpolitiska frågor i SOM-undersökningarna (exempel)

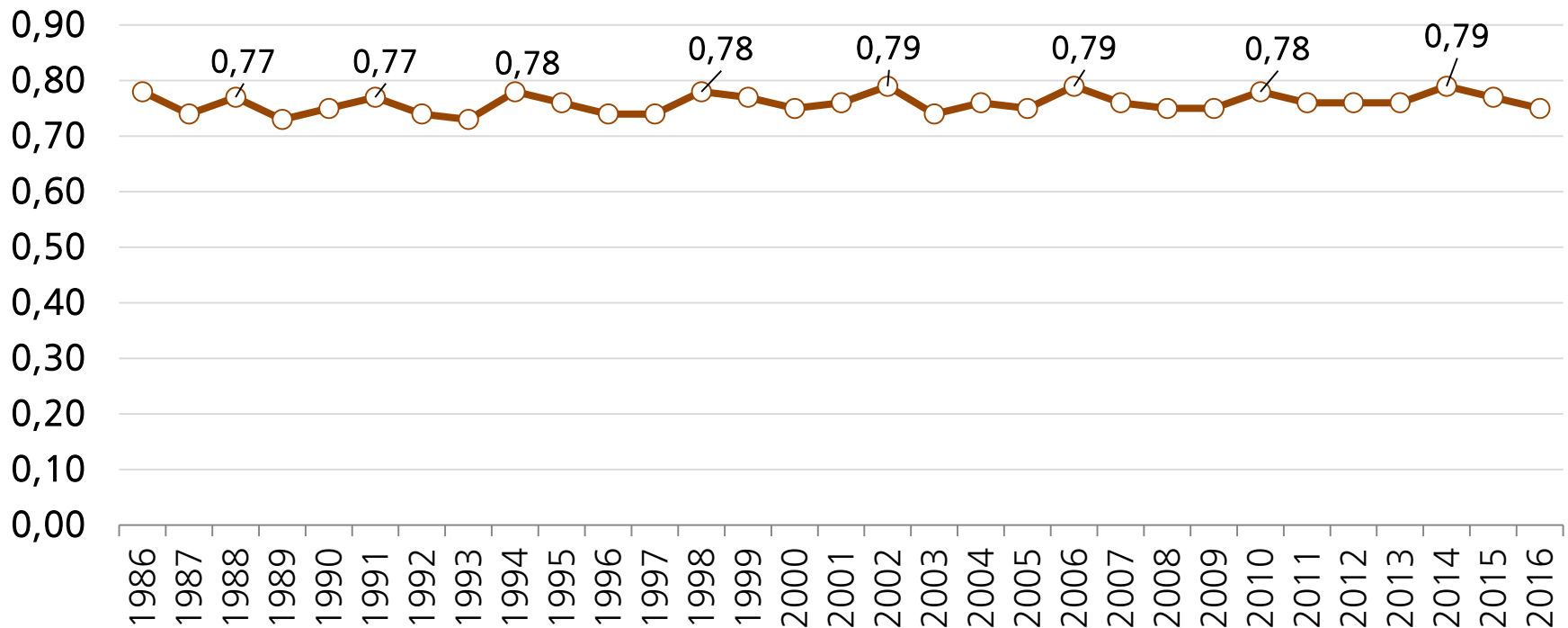
Vilken är din åsikt om följande förslag?

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag
Minska inkomstskillnaderna i samhället	☐	☐	☐	☐	☐
Satsa på ett miljövänligt samhälle	☐	☐	☐	☐	☐
De nordiska länderna bör gå samman och bilda en förbundsstat	☐	☐	☐	☐	☐
Turkiet bör ges medlemskap i EU	☐	☐	☐	☐	☐
Satsa på ett mångkulturellt samhälle	☐	☐	☐	☐	☐

Konflikten mellan vänster- och höger visar inga tecken på att bli mindre relevant

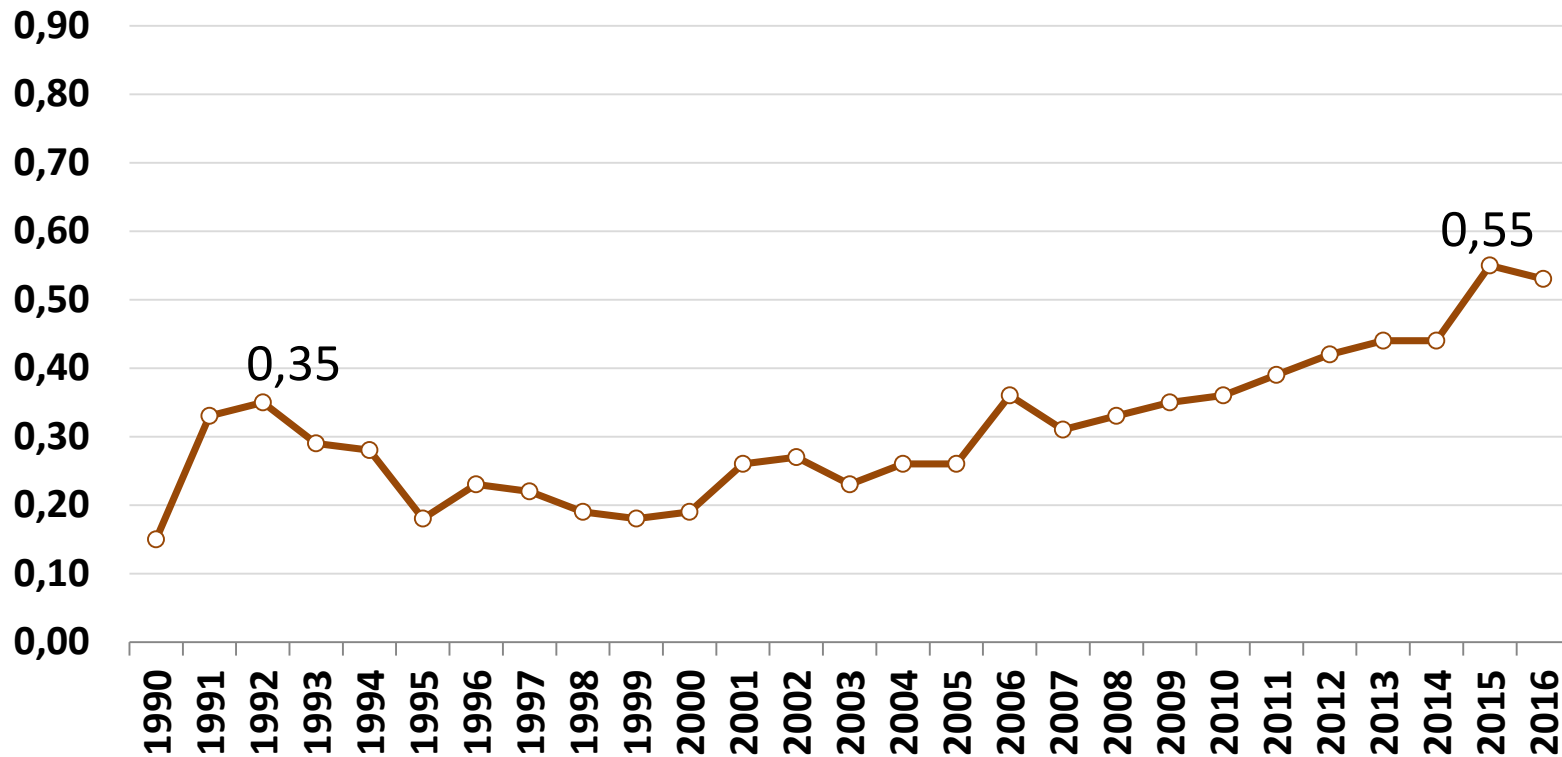
Graden av partipolarisering i väljarnas självplaceringar längs vänster-högerskalan (eta)

Allt mer polariserad opinion

Graden av partipolarisering i inställning till förslaget
ta emot färre flyktingar (eta)

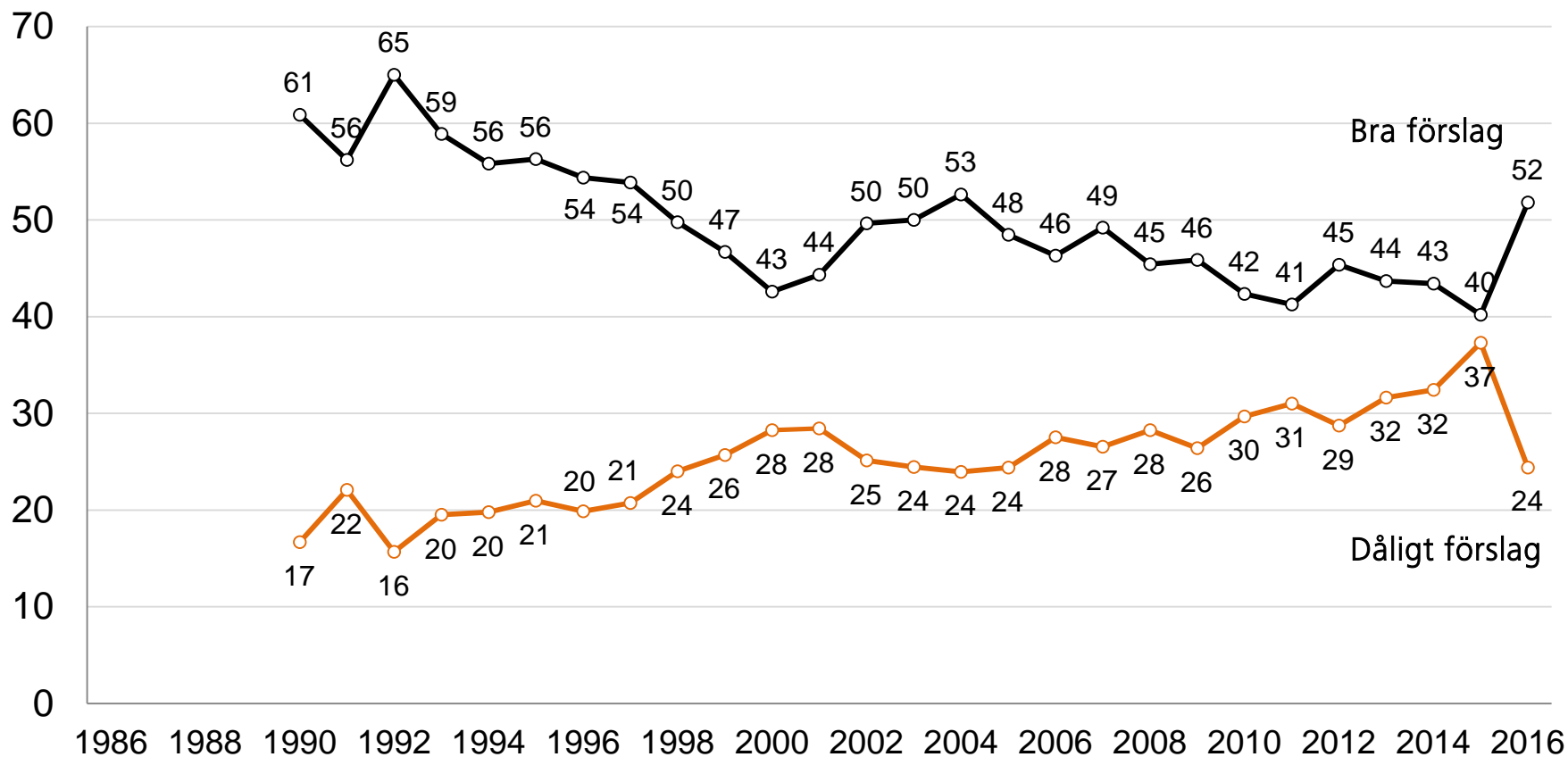

De mest partiskiljande sakfrågorna i 2016 års SOM-undersökning

1. Självplacering längs vänster-högerskalan (eta=.75)
2. **Satsa på ett mångkulturellt samhälle (eta=.54)**
3. **Ta emot färre flyktingar (eta=.54)**
4. **Ta emot fler flyktingar (eta=.54)**
5. Höja skatterna (eta=.52)
6. **Införa ett förbud mot tiggeri (eta=.47)**
7. Skatten bör höjas för att öka kvaliteten i den offentligt finansierade vården (eta=.47)
8. Sänka skatterna (eta=.45)
9. Låta privata företag svara för äldrevård (eta=.44)
10. Bedriva mer av sjukvården i privat regi (eta=.43)

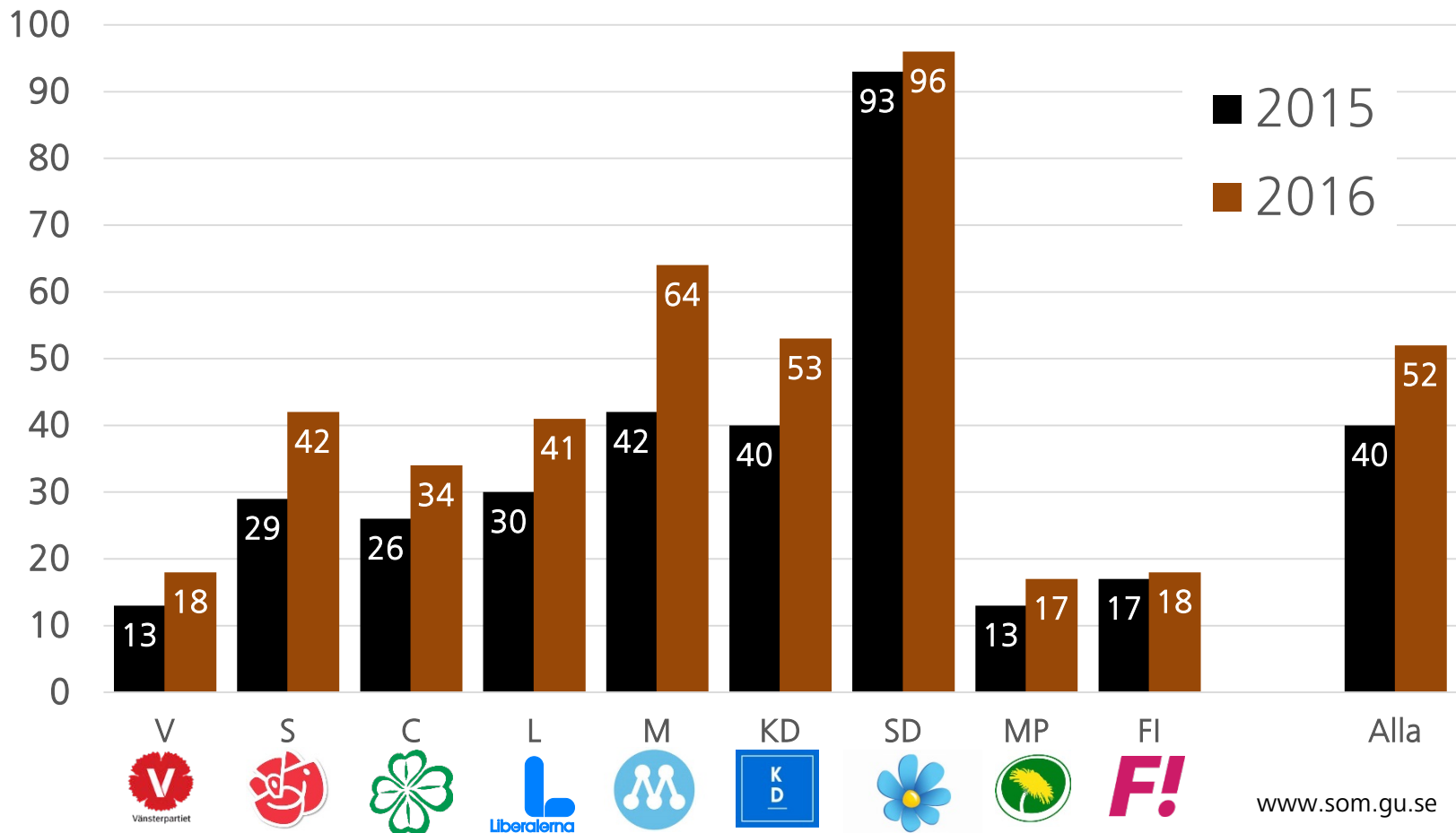

Svenska folkets inställning till förslaget *Ta emot färre flyktingar*

Andel positiva till förslaget att ta emot färre flyktingar bland partiernas sympatisörer 2015 och 2016 (procent)

”Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?”

Partiernas sympatisörer placerar sig längs vänster-högerskalan (medeltal)

Långt till vänster

Långt till höger

Var placerar du dig på en vänster-högerskala?

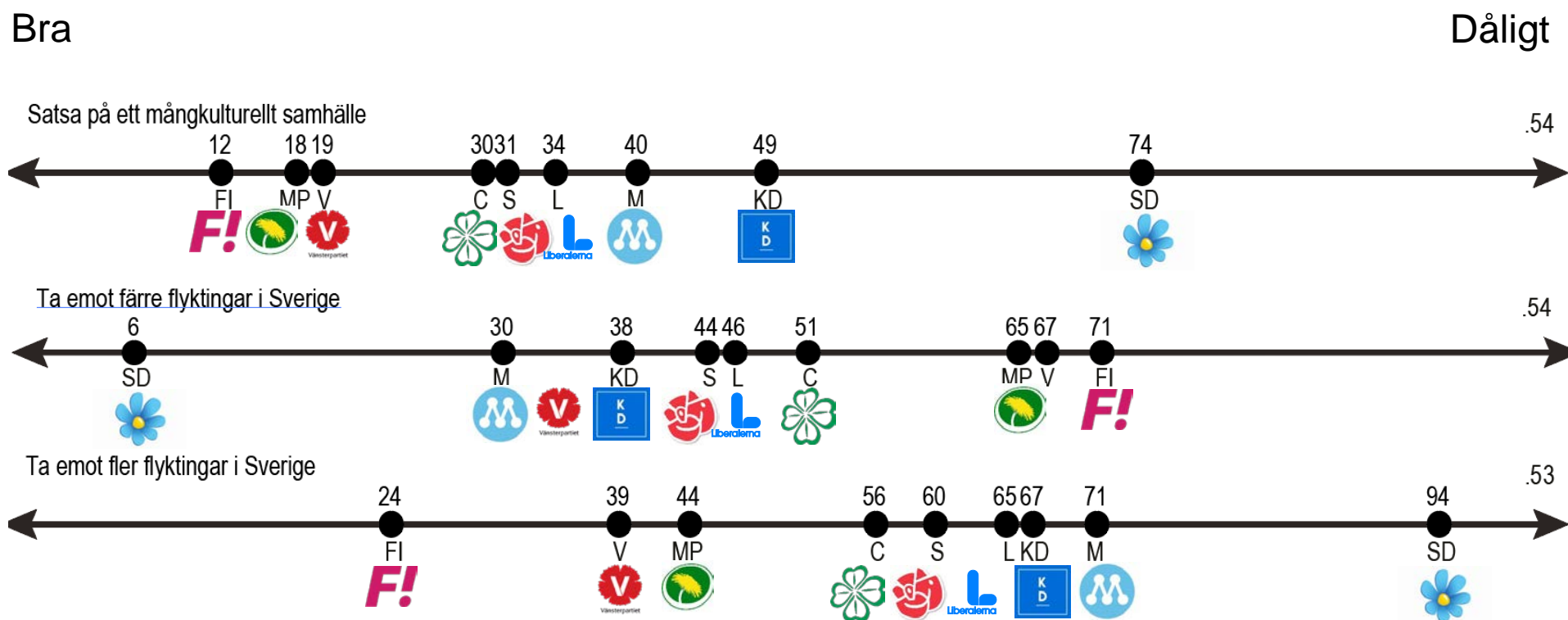

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2016

Skalan är normerad mellan 0-100

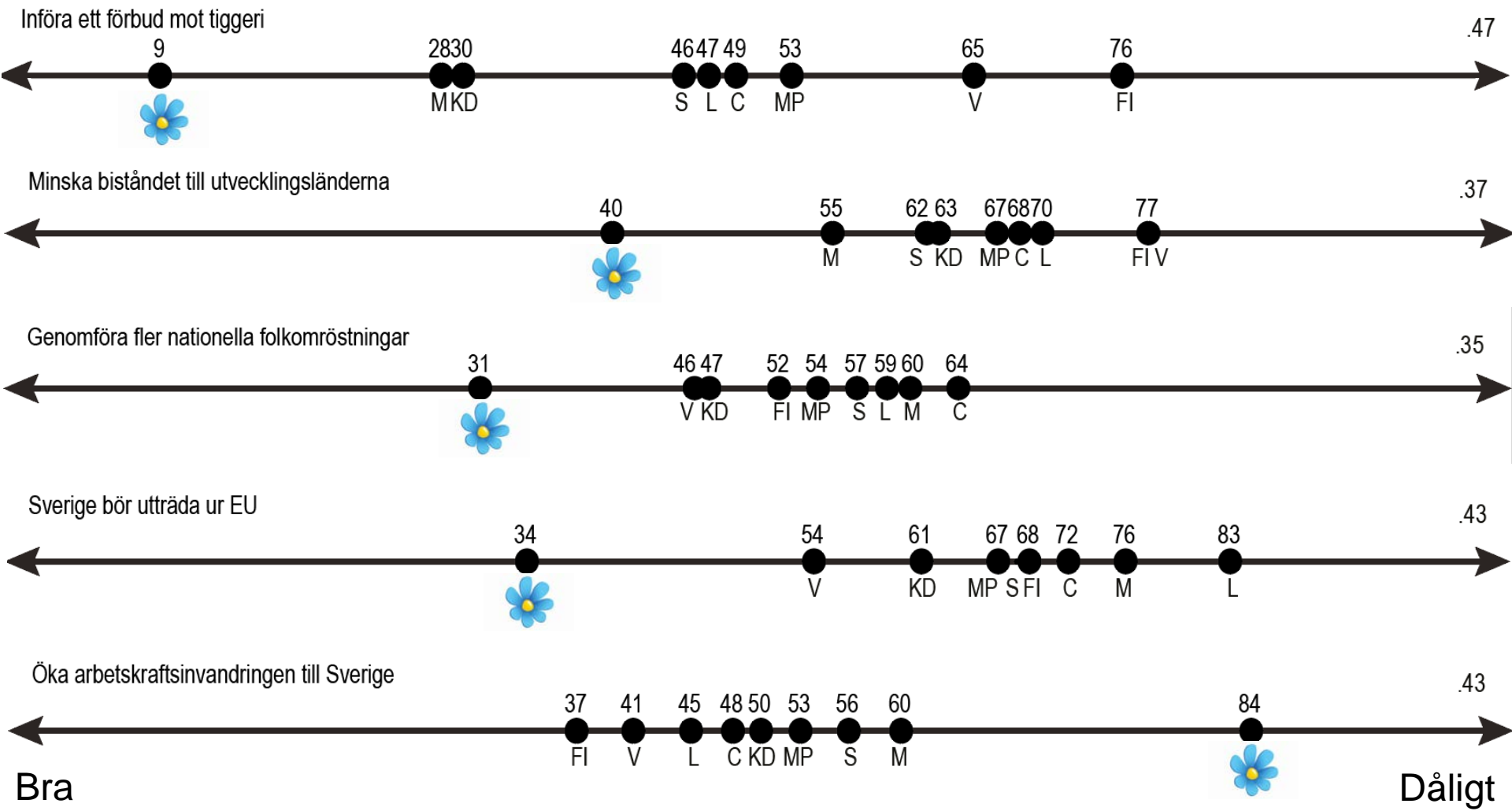

Partiernas sympatisörer positionerar sig i sakfrågor som rör flyktingmottagning och mångkultur (medeltal).

Andra sakfrågor där SD-sympatisörerna står långt från andra grupper av partisympatisörer

Sammanfattning

- Vänster-högerrelaterade sakfrågor är alltså starkt partipolariserande.
- Graden av partipolarisering ökar i frågor som rör immigration, mångkultur, globalisering.
- Totalt sett ökar alltså den ideologiska partipolariseringen i väljarkåren.
- Stor förändring i flyktingopinionen i restriktiv riktning efter omläggningen av den svenska asyl- och migrationspolitiken, i synnerhet bland Moderaternas sympatisörer.
- Sverigedemokraternas sympatisörer har en mycket tydlig sakfrågeprofil i de frågor som polariserar väljarkåren.
- Konfliktstrukturen i det svenska partisystemet är just nu inte lika endimensionell som vi är vana vid. Det behövs fler dimensioner för att beskriva och förklara hur väljarmarknaden ser ut och vilka ideologiska och strategiska utmaningar partierna har.